เล่ม ๗๔ ตอนที่ ๙๘ ราชกิจจานุเบกษา ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๐๐

พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๐๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๐
เป็นปีที่ ๑๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๔๘๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๕ การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการตุลาการในชั้นหนึ่ง ๆ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้สั่งเลื่อนในเมื่อได้รับความเห็นชอบของ ก.ต. แล้ว โดยปกติปีละหนึ่งขั้นโดยคำนึงถึงความอุตสาหะ ความสามารถและการปฏิบัติตามวินัยตลอดจนคุณภาพและปริมาณแห่งราชการตำแหน่งนั้น ๆ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง กฎกระทรวงเช่นว่านี้ให้ได้รับความเห็นชอบของ ก.ต. ก่อน"

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๔๘๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๙ ให้มีคณะกรรมการตุลาการคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า ก.ต. ประกอบด้วยประธานศาลฎีกาเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรม และอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกแปดคนซึ่งข้าราชการตุลาการเป็นผู้เลือกจากข้าราชการตุลาการตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกาสี่คนและจากข้าราชการบำนาญซึ่งเคยรับราชการเป็นผู้พิพากษามาแล้วสี่คน

ให้ ก.ต. แต่งตั้งข้าราชการฝ่ายตุลาการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ และให้มีเจ้าหน้าที่ตามสมควร

เมื่อจะมีการเลือกตั้งกรรมการตุลาการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้สั่ง วิธีการเลือกให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง"

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๙ ทวิ และมาตรา ๒๙ ตรี แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๔๘๗ ตามลำดับ

"มาตรา ๒๙ ทวิ ข้าราชการบำนาญซึ่งจะพึงได้รับเลือกเป็นกรรมการตุลาการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมิใช่เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือทนายความ

มาตรา ๒๕ ตรี ทุกครั้งที่มีการเลือกกรรมการตุลาการผู้ทรงคุณวุฒิให้รัฐมนตรีประกาศชื่อผู้ได้รับเลือกในราชกิจจานุเบกษา"

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๔๘๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๓๐ กรรมการตุลาการผู้ทรงคุณวุฒิให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสองปี และอาจได้รับเลือกใหม่

ถ้าตำแหน่งว่างลงก่อนถึงกำหนดวาระ ให้รัฐมนตรีสั่งให้ดำเนินการเลือกซ่อม เว้นแต่วาระการอยู่ในตำแหน่งของกรรมการตุลาการผู้ทรงคุณวุฒิจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน รัฐมนตรีจะไม่สั่งให้ดำเนินการเลือกซ่อมก็ได้

กรรมการซึ่งได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่งได้เพียงวาระของผู้ที่ตนแทน"

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๔๘๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๓๒ กรรมการตุลาการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ครบกำหนดวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) พ้นจากตำแหน่ง ในกรณีที่เป็นผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา

(๕) กลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตุลาการ ในกรณีที่เป็นข้าราชการบำนาญ

(๖) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๙ ทวิ

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่า กรรมการตุลาการผู้ทรงคุณวุฒิผู้ใดพ้นจากตำแหน่งกรรมการตุลาการหรือไม่ ให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยชี้ขาดของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด"

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๔๘๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๓๓ การประชุมของ ก.ต. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าเจ็ดคนจึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธาน ก.ต. ไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการในที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานชั่วคราว

การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ก.ต. มีอำนาจตราข้อบังคับวางระเบียบการประชุมและการลงมติได้"

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๕ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๗

"มาตรา ๓๕ ทวิ ในกรณีที่รัฐมนตรีไม่เห็นด้วยกับมติของ ก.ต. ไม่ว่าทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งส่วนใด หรือเห็นว่ามตินั้นควรประกอบด้วยเงื่อนไขอย่างใด รัฐมนตรีจะขอให้ ก.ต. พิจารณาใหม่ก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ เมื่อ ก.ต. มีมติยืนตามมติเดิมหรือจะแก้ไขเพิ่มเติมประการใดก็ให้ดำเนินการไปตามมติของ ก.ต. นั้น"

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมสั่งให้ดำเนินการเลือกกรรมการตุลาการผู้ทรงคุณวุฒิตามความในพระราชบัญญัตินี้ และประกาศชื่อผู้ได้รับเลือกไม่ช้ากว่าเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๑ ให้ประธานกรรมการตุลาการ รองประธานกรรมการตุลาการและกรรมการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับคงอยู่ในตำแหน่งและปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปจนถึงวันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมประกาศชื่อผู้ได้รับเลือกตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พจน์ สารสิน
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ปรากฏว่า พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๔๙๗ คือฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน อันเป็นบทกฎหมายเกี่ยวแก่อำนาจฝ่ายตุลาการ ได้บัญญัติไว้เป็นช่องทางที่จะให้อำนาจฝ่ายอื่นเข้ามาควบคุมผู้

พิพากษาตุลาการได้โดยง่าย อันเป็นการผิดหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยในส่วนที่ว่าด้วยการแบ่งแยกอำนาจให้สมดุลย์กัน อีกทั้งไม่ต้องตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ให้ผู้พิพากษามีอิสระในการพิจารณาพิพากษาคดี จึงเป็นการจำเป็นที่จะต้องแก้ไขกฎหมายฉบับนี้ เพื่อให้อำนาจตุลาการซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงใช้ทางศาลได้เป็นไปโดยอิสระและมีหลักประกันมั่นคง ทั้งนี้ตามนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงไว้แล้วต่อสภาผู้แทนราษฎร